

www.danosh.com

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می شود.
امام خمینی (ره)

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

آزمون دانش‌پذیری
دوره‌های فراگیر «کارشناسی ارشد» دانشگاه پیام نور
در سال ۱۳۸۹

www.danosh.com

رشته‌ی
فیزیک

شماره داوطلبی:

نام و نام خانوادگی داوطلب:

www.danosh.com

مدت پاسخگویی: ۱۸۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۶۰

www.danosh.com

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سؤالات

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره
۱	الکتروپدینامیک (۱)	۲۰	۱	۲۰
۲	مکانیک کوانتومی پیشرفته (۱)	۲۰	۲۱	۴۰
۳	مکانیک آماری پیشرفته (۱)	۲۰	۴۱	۶۰

اردیبهشت ماه سال ۱۳۸۹

استفاده از ماشین حساب مجاز نمی باشد.

www.danosh.com

۱- پتانسیل الکتریکی در فاصله $\vec{x}$ از هسته ای اتم هیدروژنی که در حالت زمینه ای انرژی خود می باشد

$$\phi(\vec{x}) = \frac{e}{4\pi\epsilon_0} \left(\frac{1}{r} + \frac{1}{a_0} \right) e^{-2r/a_0}$$

است، که $e = 1.6 \times 10^{-19} \text{C}$ و $a_0 = 0.53 \text{ \AA}$. چگالی بار حجمی که این پتانسیل الکتریکی را تولید می کند کدام است؟

www.danosh.com

$$\nabla^2 f(r) = \frac{1}{r^2} \frac{d}{dr} \left(r^2 \frac{df}{dr} \right)$$

$$-\frac{2e}{\pi a_0^3} e^{-2r/a_0} \quad \text{www.danosh.com}$$

$$\left(\frac{e}{\pi a_0^3} + \frac{2e}{\pi r^2 a_0} \right) e^{-2r/a_0} \quad (۲)$$

$$e \delta(\vec{x}) - \frac{e}{\pi a_0^3} e^{-2r/a_0} \quad (۳)$$

$$e \delta(\vec{x}) e^{-2r/a_0} - \frac{2e}{\pi a_0^3} e^{-2r/a_0} \quad (۴)$$

دو پوسته ی کروی رسانای هم مرکز به شعاع a و b در نظر بگیرید. بار نقطه ای q به فاصله c از مرکز مشترک دو پوسته قرار دارد و $a < c < b$.

تست های ۲-۳

www.danosh.com

۲- اگر قرار باشد پتانسیل الکتریکی هر دو پوسته صفر باشد بار روی هر پوسته چقدر باید باشد؟

$$q_a = \frac{a(b-c)}{b(c-a)} q, \quad q_b = \frac{c(a-b)}{b(c-a)} q \quad (۱)$$

$$q_a = \frac{a(c-b)}{c(b-a)} q, \quad q_b = \frac{b(a-c)}{c(b-a)} q \quad (۲)$$

$$q_a = \frac{c(a-b)}{a(b-c)} q, \quad q_b = \frac{b(c-a)}{a(b-c)} q \quad (۳)$$

$$q_a = \frac{b(c-a)}{c(a-b)} q, \quad q_b = \frac{a(b-c)}{c(a-b)} q \quad (۴)$$

۳- کدام گزینه در مورد میدان الکتریکی در نواحی $0 \leq r < a$ و $r > b$ هنگامی که پتانسیل الکتریکی هر دو پوسته صفر است، درست

www.danosh.com است؟

$$\vec{E}(r > b) \neq \vec{0}, \quad \vec{E}(r < a) = \vec{0} \quad (۱)$$

$$\vec{E}(r > b) = \vec{0}, \quad \vec{E}(r < a) = \vec{0} \quad (۲)$$

$$\vec{E}(r > b) = \vec{0}, \quad \vec{E}(r < a) \neq \vec{0} \quad (۳)$$

$$\vec{E}(r > b) \neq \vec{0}, \quad \vec{E}(r < a) \neq \vec{0} \quad (۴)$$

بار نقطه ای q را در فاصله r از مرکز یک پوسته ی کروی رسانا به شعاع a ($r > a$) و بار q در نظر

تست های ۴-۶

نگه بد.

۴ - به ازای $r = 2a$ اندازه‌ی نیروی وارد بر بار نقطه‌ای q چقدر است؟

$$\frac{11}{72} \frac{q^2}{4\pi\epsilon_0 a^2} \quad (۱)$$

$$\frac{7}{72} \frac{q^2}{4\pi\epsilon_0 a^2} \quad (۲)$$

$$\frac{13}{72} \frac{q^2}{4\pi\epsilon_0 a^2} \quad (۳)$$

$$\frac{43}{72} \frac{q^2}{4\pi\epsilon_0 a^2} \quad (۴)$$

www.danosh.com

۵ - نیروی وارد بر بار نقطه‌ای q در نزدیک پوسته ... و در فواصل دور از پوسته ... است.

(۱) جاذبه - جاذبه

(۲) دافعه - دافعه

(۳) دافعه - جاذبه

(۴) جاذبه - دافعه

www.danosh.com

۶ - چقدر کار باید انجام دهیم تا بار نقطه‌ای q را از فاصله‌ی $r = 2a$ به بینهایت ببریم؟

$$\frac{7}{24} \frac{q^2}{4\pi\epsilon_0 a} \quad (۱)$$

$$\frac{43}{24} \frac{q^2}{4\pi\epsilon_0 a} \quad (۲)$$

$$-\frac{11}{24} \frac{q^2}{4\pi\epsilon_0 a} \quad (۳)$$

$$-\frac{13}{24} \frac{q^2}{4\pi\epsilon_0 a} \quad (۴)$$

۷- بار q به طور یکنواخت بر روی حلقه‌ی نازکی به شعاع a که در صفحه‌ی $x-y$ قرار دارد و مبدأ مختصات منطبق بر مرکز آن است توزیع شده است. چهار جمله‌ی اول بسط پتانسیل الکتریکی در فضای اطراف حلقه، $\phi(r, \theta)$ ، بر حسب $P_l(\cos \theta)$ و برای $r > a$ کدام است؟

$$\frac{q}{4\pi\epsilon_0} \left(\frac{1}{r} P_0(\cos \theta) - \frac{1}{2} \frac{a^2}{r^3} P_2(\cos \theta) + \frac{3}{8} \frac{a^4}{r^5} P_4(\cos \theta) - \frac{5}{8} \frac{a^6}{r^7} P_6(\cos \theta) + \dots \right) \quad (۱)$$

$$\frac{q}{4\pi\epsilon_0} \left(\frac{1}{r} P_0(\cos \theta) - \frac{1}{2} \frac{a}{r^2} P_1(\cos \theta) + \frac{3}{8} \frac{a^2}{r^3} P_2(\cos \theta) - \frac{5}{16} \frac{a^3}{r^4} P_3(\cos \theta) + \dots \right) \quad (۲)$$

$$\frac{q}{4\pi\epsilon_0} \left(\frac{1}{r} P_0(\cos \theta) - \frac{1}{2} \frac{a}{r^2} P_1(\cos \theta) + \frac{3}{8} \frac{a^2}{r^3} P_2(\cos \theta) - \frac{5}{8} \frac{a^3}{r^4} P_3(\cos \theta) + \dots \right) \quad (۳)$$

$$\frac{q}{4\pi\epsilon_0} \left(\frac{1}{r} P_0(\cos \theta) - \frac{1}{2} \frac{a^2}{r^3} P_2(\cos \theta) + \frac{3}{8} \frac{a^4}{r^5} P_4(\cos \theta) - \frac{5}{16} \frac{a^6}{r^7} P_6(\cos \theta) + \dots \right) \quad (۴)$$

تست‌های ۹-۸ پتانسیل روی سطح یک پوسته‌ی کروی به شعاع a که مرکز آن منطبق بر مبدأ مختصات است به صورت زیر است.

$$\phi(a, \theta) = \begin{cases} 0 & 0 \leq \theta < \frac{\pi}{4} \\ V_0 & \frac{\pi}{4} < \theta < \frac{3\pi}{4} \\ 0 & \frac{3\pi}{4} < \theta \leq \pi \end{cases}$$

در صورت نیاز:

$$P_0(x) = 1, \quad P_1(x) = x, \quad P_2(x) = \frac{1}{2}(3x^2 - 1), \quad \int_1^l P_l(x) P_l(x) dx = \frac{2\delta_{ll'}}{2l+1}$$

۸- پتانسیل الکتریکی، $\phi(r, \theta)$ ، خارج از پوسته برابر است با

$$V_0 \left(\frac{1}{\sqrt{2}} \left(\frac{a}{r} \right) P_0(\cos \theta) - \frac{5}{4\sqrt{2}} \left(\frac{a}{r} \right)^3 P_2(\cos \theta) + \dots \right) \quad (۱)$$

$$V_0 \left(\frac{1}{\sqrt{2}} \left(\frac{a}{r} \right) P_0(\cos \theta) + \frac{5}{4\sqrt{2}} \left(\frac{a}{r} \right)^3 P_2(\cos \theta) + \dots \right) \quad (۲)$$

$$V_0 \left(\frac{1}{\sqrt{2}} \left(\frac{a}{r} \right) P_0(\cos \theta) - \frac{1}{2\sqrt{2}} \left(\frac{a}{r} \right)^2 P_1(\cos \theta) + \frac{5}{4\sqrt{2}} \left(\frac{a}{r} \right)^3 P_2(\cos \theta) + \dots \right) \quad (۳)$$

$$V_0 \left(\frac{1}{\sqrt{2}} \left(\frac{a}{r} \right) P_0(\cos \theta) + \frac{1}{2\sqrt{2}} \left(\frac{a}{r} \right)^2 P_1(\cos \theta) - \frac{5}{4\sqrt{2}} \left(\frac{a}{r} \right)^3 P_2(\cos \theta) + \dots \right) \quad (۴)$$

۹ - گشتاورهای چند قطبی الکتریکی q_{00} ، q_{10} و q_{20} وابسته به این پتانسیل عبارتند از $(Y_{10}(\theta, \phi) = \sqrt{\frac{2l+1}{4\pi}} P_l(\cos \theta))$

$$q_{00} = \sqrt{2\pi} V_0 a \epsilon_0, \quad q_{10} = 0, \quad q_{20} = \sqrt{\frac{125\pi}{8}} V_0 a^3 \epsilon_0 \quad (۱)$$

$$q_{00} = \sqrt{2\pi} V_0 a \epsilon_0, \quad q_{10} = 0, \quad q_{20} = -\sqrt{\frac{125\pi}{8}} V_0 a^3 \epsilon_0 \quad (۲)$$

$$q_{00} = \sqrt{2\pi} V_0 a \epsilon_0, \quad q_{10} = -\sqrt{\frac{3\pi}{2}} V_0 a^2 \epsilon_0, \quad q_{20} = \sqrt{\frac{125\pi}{8}} V_0 a^3 \epsilon_0 \quad (۳)$$

$$q_{00} = \sqrt{2\pi} V_0 a \epsilon_0, \quad q_{10} = \sqrt{\frac{3\pi}{2}} V_0 a^2 \epsilon_0, \quad q_{20} = -\sqrt{\frac{125\pi}{8}} V_0 a^3 \epsilon_0 \quad (۴)$$

www.danosh.com

تابع گرین با شرط مرزی دیریشله برای نقاط داخل یک پوسته‌ی کروی به شعاع a کدام است؟ $(\frac{1}{|\vec{x} - \vec{x}'|} = \sum_{l=0}^{\infty} \frac{r^l}{r'^{l+1}} P_l(\cos \theta))$

$$G(\vec{x}, z'; \vec{z}) = \sum_{l=0}^{\infty} \left(\frac{r^l}{r'^{l+1}} - \frac{r^l z'^l}{a^{2l+1}} \right) P_l(\cos \theta) \quad (۱)$$

$$G(\vec{x}, z'; \vec{z}) = \sum_{l=0}^{\infty} \left(\frac{z'^l}{r'^{l+1}} - \frac{r^l z'^l}{a^{2l+1}} \right) P_l(\cos \theta) \quad (۲)$$

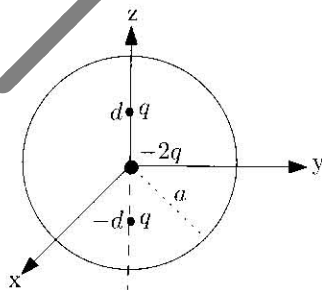
$$G(\vec{x}, z'; \vec{z}) = \sum_{l=0}^{\infty} \left(\frac{r^l}{r'^{l+1}} - \frac{r^l z'^{l+1}}{a^{2l+2}} \right) P_l(\cos \theta) \quad (۳)$$

$$G(\vec{x}, z'; \vec{z}) = \sum_{l=0}^{\infty} \left(\frac{z'^l}{r'^{l+1}} - \frac{r^l z'^{l+1}}{a^{2l+2}} \right) P_l(\cos \theta) \quad (۴)$$

www.danosh.com

تست‌های ۱۱-۱۲ سه بار نقطه‌ای q ، $-2q$ و q مطابق شکل داخل یک پوسته‌ی کروی رسانا به شعاع a و پتانسیل صفر

قرار دارند.

۱۱ پتانسیل الکتریکی نقاط داخل کره، $\phi(r, \theta)$ ، برای $d < r \leq a$ برابر است با

$$\frac{q}{2\pi\epsilon_0 a} \left[\sum_{l=0}^{\infty} d^l \left(\frac{1}{a^{l+1}} - \frac{1}{r^{l+1}} \right) P_l(\cos\theta) + \sum_{l=0}^{\infty} d^l \left(\frac{1}{r^{l+1}} - \frac{r^l}{a^{2l+1}} \right) P_l(\cos\theta) \right] \quad (۱)$$

$$\frac{q}{2\pi\epsilon_0} \left[\frac{1}{a} - \frac{1}{r} + \frac{d}{a} \sum_{l=0}^{\infty} d^l \left(\frac{1}{r^{l+1}} - \frac{r^l}{a^{2l+1}} \right) P_l(\cos\theta) \right] \quad (۲)$$

$$\frac{q}{2\pi\epsilon_0} \left[\frac{d}{a} \sum_{l=0}^{\infty} d^l \left(\frac{1}{a^{l+1}} - \frac{1}{r^{l+1}} \right) P_l(\cos\theta) + \sum_{l=0}^{\infty} d^{2l} \left(\frac{1}{r^{2l+1}} - \frac{r^{2l}}{a^{4l+1}} \right) P_{2l}(\cos\theta) \right] \quad (۳)$$

$$\frac{q}{2\pi\epsilon_0} \left[\frac{1}{a} - \frac{1}{r} + \sum_{l=0}^{\infty} d^{2l} \left(\frac{1}{r^{2l+1}} - \frac{r^{2l}}{a^{4l+1}} \right) P_{2l}(\cos\theta) \right] \quad (۴)$$

www.danosh.com

۱۲ - در حد $d \rightarrow 0$ و $Q = qd^2$ متناهی (غیر صفر) $\phi(r, \theta)$ برابر است با

$$\frac{Q}{2\pi\epsilon_0 a} \left(\frac{1}{r^2} - \frac{r}{a^3} \right) P_1(\cos\theta) + \frac{Q}{2\pi\epsilon_0} \left(\frac{1}{r^3} - \frac{r^2}{a^5} \right) P_2(\cos\theta) \quad (۱)$$

$$\frac{Q}{2\pi\epsilon_0 a} \left(\frac{1}{r^2} - \frac{r}{a^3} \right) P_1(\cos\theta) \quad (۲)$$

$$\frac{Q}{2\pi\epsilon_0} \left(\frac{1}{r^3} - \frac{r^2}{a^5} \right) P_2(\cos\theta) \quad (۳)$$

$$\frac{Q}{2\pi\epsilon_0} \left(\frac{1}{a^3} - \frac{r}{a^4} \right) P_1(\cos\theta) \quad (۴)$$

۱۳ - تانسور ممان چهارقطبی $Q_{ij} = \int (3x'_i x'_j - r'^2 \delta_{ij}) \rho(\vec{x}') d^3 x'$ تانسوری ... است.

(۱) متقارن و بدون رد (۲) پادمتقارن و بدون رد (۳) متعامد و با رد یک (۴) متقارن و دارای رد یک

۱۴ - توزیع بار موضعی در فضا تولید میدان الکتریکی $\vec{E}(\vec{x})$ کرده است. کره‌ای به شعاع R در نظر بگیرید که این توزیع بار در داخل آن

باشد. مقدار انتگرال $\int_{r < R} \vec{E}(\vec{x}) d^3 x$ کدام است؟

www.danosh.com

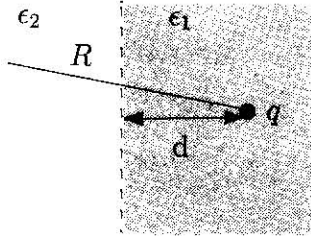
(۱) صفر

(۲) $\frac{4\pi}{3} R^3 \vec{E}(0)$ که $\vec{E}(0)$ میدان الکتریکی در مرکز کره است

(۳) $-\frac{\vec{p}}{3\epsilon_0}$ که $\vec{p}$ ممان دوقطبی الکتریکی توزیع بار است که نسبت به مرکز کره به شعاع R محاسبه شده است

(۴) $-\frac{\vec{p}}{3\epsilon_0}$ که $\vec{p}$ ممان دوقطبی الکتریکی توزیع بار است که می‌تواند نسبت به هر نقطه‌ای داخل کره به شعاع R محاسبه شود

۱۵ - بار نقطه‌ای q داخل یک محیط دی‌الکتریک نیمه‌نامتناهی با گذردهی الکتریکی ϵ_1 و به فاصله d از فصل مشترک محیط دی‌الکتریک نیمه‌نامتناهی دیگری با گذردهی الکتریکی ϵ_2 قرار دارد. پتانسیل الکتریکی در نقطه‌ای از محیط دوم و به فاصله R از بار نقطه‌ای کدام است؟

$$\frac{1}{2\pi(\epsilon_1 + \epsilon_2)} \frac{q}{R} \quad (۱)$$

$$\frac{1}{4\pi\epsilon_2} \frac{q}{R} \quad (۲)$$

$$\frac{1}{4\pi\epsilon_2} \frac{q}{\sqrt{R^2 + d^2}} \quad (۳)$$

$$\frac{1}{4\pi\epsilon_2} \left(\frac{q}{R} + \frac{\epsilon_1 - \epsilon_2}{\epsilon_1 + \epsilon_2} \frac{q}{\sqrt{R^2 + d^2}} \right) \quad (۴)$$

www.danosh.com

۱۶ - حلقه‌ی جریانی به شعاع a حامل جریان I در صفحه‌ی $x-y$ در نظر بگیرید. مرکز حلقه در مبدأ مختصات است. بردار چگالی جریان در مختصات کروی کدام است؟

$$\frac{I}{a} \sin \theta \delta(\cos \theta) \delta(r - a) \hat{\phi} \quad (۲)$$

$$aI \sin \theta \delta(\cos \theta) \delta(r - a) \hat{\phi} \quad (۴)$$

$$I \sin \theta \delta(\cos \theta) \delta(r - a) \hat{\theta} \quad (۱)$$

$$\frac{I}{a} \cos \theta \delta(\theta) \delta(r - a) \hat{\theta} \quad (۳)$$

www.danosh.com در شرایط مگنتواستاتیک کدام رابطه نادرست است؟

$$\nabla^2 \vec{A} = -\mu_0 \vec{J} \quad (۲)$$

$$\int x'_i J_i(\vec{x}') d\vec{x}'^3 = 0 \quad (۴)$$

$$\vec{\nabla} \cdot \vec{J} = 0 \quad (۱)$$

$$\int J_i(\vec{x}') d\vec{x}'^3 \neq 0 \quad (۳)$$

www.danosh.com

۱۸ - پوسته‌ی کروی به شعاع داخلی a و شعاع خارجی b از ماده‌ای مغناطیسی با نفوذپذیری μ ساخته شده است. این پوسته در میدان مغناطیسی یکنواخت $\vec{B}_0$ قرار می‌گیرد. در حد $\mu \gg \mu_0$ میدان مغناطیسی داخل پوسته ($r < a$) چگونه رفتاری دارد؟

$$(۱) \text{ متناسب با } \frac{1}{\mu} \text{ است.}$$

$$(۲) \text{ متناسب با } \mu \text{ است.}$$

$$(۳) \text{ در تمام نقاط این ناحیه مقدار ثابتی دارد.}$$

$$(۴) \text{ صفر است.}$$

۱۹ - ناحیه‌ی نیمه نامتناهی $z > 0$ که نفوذپذیری نسبی آن یک است در مجاورت ناحیه‌ی نیمه نامتناهی $z < 0$ با نفوذپذیری نسبی μ_r قرار دارد. جریانی با چگالی $\vec{J}(\vec{x})$ در ناحیه‌ی $z > 0$ وجود دارد. میدان مغناطیسی در نقطه‌ای در ناحیه‌ی $z > 0$ را می‌توان با جایگزین کردن محیط با نفوذپذیری μ_r با یک توزیع جریان تصویری $\vec{J}^*$ محاسبه کرد. $\vec{J}^*$ برابر است با:

www.danosh.com

$$\vec{J}^* = \left(\frac{\mu_r + 1}{\mu_r}\right)[J_x(x, y, -z) + J_y(x, y, -z) - J_z(x, y, -z)] \quad (۱)$$

$$\vec{J}^* = \left(\frac{\mu_r}{\mu_r + 1}\right)[J_x(x, y, -z) + J_y(x, y, -z) - J_z(x, y, -z)] \quad (۲)$$

$$\vec{J}^* = \left(\frac{1}{\mu_r}\right)[J_x(x, y, -z) + J_y(x, y, -z) - J_z(x, y, -z)] \quad (۳)$$

$$\vec{J}^* = \left(\frac{\mu_r - 1}{\mu_r + 1}\right)[J_x(x, y, -z) + J_y(x, y, -z) - J_z(x, y, -z)] \quad (۴)$$

۲۰ - استوانه‌ای به شعاع a و طول $2L$ از ماده‌ی مغناطیسی سخت با مغناطش دائمی $\vec{M}_0$ که موازی محور استوانه و در سراسر آن یکنواخت است تشکیل شده است. شدت مغناطیسی $\vec{H}$ در نقطه‌ای داخل استوانه و روی محور آن کدام است؟ مبدأ مختصات روی محور استوانه و در وسط آن قرار دارد. محور z بر محور استوانه منطبق و فاصله‌ی نقطه‌ی مورد نظر از مبدأ مختصات z است.

www.danosh.com

$$-2\pi M_0 \left[\frac{L-z}{\sqrt{(L-z)^2 + a^2}} + \frac{L+z}{\sqrt{(L+z)^2 + a^2}} \right] \hat{z} \quad (۱)$$

$$2\pi M_0 \left[\frac{L-z}{\sqrt{(L-z)^2 + a^2}} + \frac{L+z}{\sqrt{(L+z)^2 + a^2}} - 2 \right] \hat{z} \quad (۲)$$

$$-2\pi M_0 \left[\frac{z}{\sqrt{(L-z)^2 + a^2}} - \frac{z}{\sqrt{(L+z)^2 + a^2}} \right] \hat{\rho} \quad (۳)$$

$$4\pi M_0 \left[\frac{L}{\sqrt{(L-z)^2 + a^2}} - \frac{L}{\sqrt{(L+z)^2 + a^2}} \right] \hat{\rho} \quad (۴)$$

۲۱- برتوی از ذرات اسپین $\frac{1}{2}$ از یک مجموعه دستگاه اشترن گراخ به ترتیب زیر عبور می کنند:

(الف) در اولین دستگاه فقط ذرات با اسپین $+\frac{\hbar}{2}$ در راستای محور $\hat{Z}$ مورد پذیرش قرار گرفته و عبور می کنند.

(ب) در دومین دستگاه فقط ذرات با اسپین $+\frac{\hbar}{2}$ در راستای محور $\hat{N}$ مورد پذیرش قرار گرفته و عبور می کنند که $\hat{N}$ بردار یکه‌ای در صفحه $x-z$ است که زاویه آن با محور $\hat{Z}$ مقدار β می باشد.

(ج) در سومین دستگاه فقط ذرات با اسپین $-\frac{\hbar}{2}$ در راستای محور $\hat{Z}$ مورد پذیرش قرار گرفته و عبور می کنند. نسبت تعداد

ذرات خروجی از دستگاه سوم به تعداد ذرات خروجی از دستگاه اول کدام است؟

www.danosh.com

$$\sin^2 \frac{\beta}{2} \quad (۲)$$

$$\sin^2 \beta \quad (۱)$$

$$\frac{1}{4} \sin \beta \quad (۴)$$

$$\frac{1}{2} \sin \frac{\beta}{2} \quad (۳)$$

۲۲- نمایش مشاهده پذیر A در پایه $\{|e_i\rangle\}$ به شکل $A = \begin{pmatrix} 2 & 1-i \\ 1+i & 1 \end{pmatrix}$ است. ارتباط پایه $\{|e'_i\rangle\}$ با پایه $\{|e_i\rangle\}$ به شکل

$$|e'_i\rangle = \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{pmatrix} i & i \\ +1 & -1 \end{pmatrix} |e_i\rangle$$

$$\frac{1}{2} \begin{pmatrix} 5 & -2+i \\ -2-i & 1 \end{pmatrix} \quad (۲)$$

$$\frac{1}{2} \begin{pmatrix} 1 & 1+i \\ 1-2i & 5 \end{pmatrix} \quad (۱)$$

$$\frac{1}{2} \begin{pmatrix} -1+3i & 1+2i \\ 1-i & -i \end{pmatrix} \quad (۴)$$

$$\frac{1}{2} \begin{pmatrix} 1-i & -i \\ -1-3i & -i-2 \end{pmatrix} \quad (۳)$$

۲۳- عملگر $e^{-\frac{i}{\hbar} \vec{b} \cdot \vec{x}}$ که در آن $\vec{b}$ برداری ثابت و $\vec{x}$ عملگر مکان در سه بعد است، در نظر بگیرید. حاصل $e^{\frac{i}{\hbar} \vec{b} \cdot \vec{x}} |\vec{p}'\rangle$ که

$|\vec{p}'\rangle$ ویژه بردار مشترک مؤلفه‌های عملگر تکانه خطی در سه بعد است، کدام است؟

$$|\vec{p}' - \vec{b}\rangle \quad (۲)$$

$$|\vec{p}' + \vec{b}\rangle \quad (۱)$$

$$e^{-\frac{i}{\hbar} \vec{b} \cdot \vec{p}'} |\vec{p}'\rangle \quad (۴)$$

$$e^{\frac{i}{\hbar} \vec{b} \cdot \vec{p}'} |\vec{p}'\rangle \quad (۳)$$

۲۴- ذره‌ای به جرم m در یک بعد حرکت می کند. توابع موج بهنجار $\langle x | \psi_0 \rangle$ ، $\langle x | \psi_1 \rangle$ را با خواص زیر در نظر بگیرید:

$$\langle x | \psi_0 \rangle = \langle -x | \psi_0 \rangle = \langle x | \psi_0 \rangle^*, \quad \langle x | \psi_1 \rangle = N \frac{d}{dx} \langle x | \psi_0 \rangle \quad \text{www.danosh.com}$$

که N مقدار ثابتی است. متوسط انرژی جنبشی ذره در حالت $|\psi_1\rangle$ کدام است؟

$$\frac{\hbar^2}{2m} |N| \quad (۲)$$

$$\frac{\hbar^2}{2m} |N| \quad (۱)$$

$$\frac{\hbar^2}{2m} |N|^2 \quad (۴)$$

$$\frac{\hbar^2}{2m} |N|^2 \quad (۳)$$

۲۵- تابع موج ذره‌ی آزادی به جرم m که در یک بعد حرکت می‌کند در لحظه $t = 0$ به شکل زیر است:

$$\psi(x, 0) = N \left(e^{-\frac{\alpha}{2}(x+x_0)^2} + e^{-\frac{\alpha}{2}(x-x_0)^2} \right)$$

که در آن x_0 و α مقادیر حقیقی ثابتی است. $\psi(k, 0)$ تابع موج ذره در فضای ممتموم در لحظه $t = 0$ کدام است؟

$$\begin{aligned} \frac{\sqrt{2}N}{\sqrt{\alpha}} e^{-ikx_0} e^{-\frac{k^2}{2\alpha}} \quad (1) & \quad \frac{\sqrt{2}N}{\sqrt{\alpha}} e^{ikx_0} e^{-\frac{k^2}{2\alpha}} \quad (1) \\ \frac{\sqrt{2}N}{\sqrt{\alpha}} \cos(kx_0) e^{-\frac{k^2}{2\alpha}} \quad (2) & \quad \frac{\sqrt{2}N}{\sqrt{\alpha}} \sin(kx_0) e^{-\frac{k^2}{2\alpha}} \quad (3) \end{aligned}$$

۲۶- در مسأله ۲۵ $\psi(k, t)$ تابع موج ذره در فضای ممتموم در لحظه $t > 0$ کدام است؟

$$z' = 1 - \frac{i\hbar\alpha t}{m}, \quad z = 1 + \frac{i\hbar\alpha t}{m}$$

$$\begin{aligned} \frac{\sqrt{2}N}{\sqrt{\alpha}} \cos(kx_0) e^{-\frac{z}{2\alpha}k^2} \quad (1) & \quad \frac{\sqrt{2}N}{\sqrt{\alpha}} e^{-ikx_0} e^{-\frac{z'}{2\alpha}k^2} \quad (1) \\ \frac{\sqrt{2}N}{\sqrt{\alpha}} e^{ikx_0} e^{-\frac{z}{2\alpha}k^2} \quad (2) & \quad \frac{\sqrt{2}N}{\sqrt{\alpha}} \cos(kx_0) e^{-\frac{z'}{2\alpha}k^2} \quad (2) \end{aligned}$$

۲۷- ذره‌ای به جرم m در حالت مقیدی در یک پتانسیل کروی $V(r)$ قرار دارد. عملگر $G = \vec{r} \cdot \vec{p} + \vec{p} \cdot \vec{r}$ (که $\vec{r}$ عملگر مکان و $\vec{p}$

عملگر ممتموم خطی است) را در نظر بگیرید. مقدار $\frac{d\langle G \rangle}{dt}$ کدام است؟

$$\begin{aligned} \left\langle \frac{p^2}{2m} \right\rangle + \left\langle r \frac{dV(r)}{dr} \right\rangle \quad (1) & \quad \left\langle \frac{p^2}{2m} \right\rangle - \left\langle r \frac{dV(r)}{dr} \right\rangle \quad (1) \\ \left\langle \frac{p^2}{2m} \right\rangle - 2 \left\langle r \frac{dV(r)}{dr} \right\rangle \quad (2) & \quad \left\langle \frac{p^2}{2m} \right\rangle - 2 \left\langle r \frac{dV(r)}{dr} \right\rangle \quad (2) \end{aligned}$$

۲۸- در مسأله نوسانگر هماهنگ یک بعدی به جرم m و بسامد زاویه‌ای ω ، عنصر ماتریسی $\langle n | e^{ikx} | 0 \rangle$ که در آن k مقداری

ثابت و $x = \sqrt{\frac{\hbar}{2m\omega}} (a + a^\dagger)$ و $|n\rangle$ ویژه حالت n ام هامیلتونی است.

$$\begin{aligned} \frac{(ik)^n}{\sqrt{n!}} \left(\frac{\hbar}{2m\omega} \right)^{\frac{n}{2}} \quad (1) & \quad \frac{k^n}{n!} \left(\frac{\hbar}{2m\omega} \right)^{\frac{n}{2}} \quad (1) \\ \frac{(ik)^n}{\sqrt{n!}} \left(\frac{\hbar}{2m\omega} \right)^{\frac{n}{2}} e^{-\frac{\hbar k^2}{2m\omega}} \quad (2) & \quad \frac{(ik)^n}{\sqrt{n!}} \left(\frac{\hbar}{2m\omega} \right)^{\frac{n}{2}} e^{-\frac{\hbar k^2}{2m\omega}} \quad (2) \end{aligned}$$

۲۹- برای نوسانگر هماهنگ یک بعدی در حالت همدوس بهنجار $|\lambda\rangle$ مقدار کمیت $\langle N \rangle - \langle N^2 \rangle$ که در آن

$N = a^\dagger a$ است، کدام است؟

www.danosh.com

$$\begin{aligned} |\lambda|^2 \quad (1) & \quad |\lambda|^2 \quad (1) \\ \text{صفر} \quad (2) & \quad |\lambda| \quad (2) \end{aligned}$$

۳۰- هامیلتونی ذره‌ای به جرم m و بار الکتریکی q به صورت $H = \frac{1}{2m} (\bar{p} - \frac{q}{c} \bar{A}(\bar{x}, t))^2 + q\Phi(\bar{x}, t)$ است. با فرض

$$O = e^{-\frac{iq\Lambda(\bar{x})}{\hbar c}} \quad \bar{\pi} = \bar{p} - \frac{q}{c} \bar{A}$$

$$\frac{dx_i}{dt} = \frac{p_i}{m} \quad (۱)$$

$$[\pi_i, \pi_j] = 0 \quad (۲)$$

$$O^\dagger (\bar{p} - \frac{q}{c} \bar{A}) O = \bar{p} - \frac{q}{c} \bar{A} \quad (۳)$$

$$\frac{d\bar{\pi}}{dt} = q[\bar{E} + \frac{1}{rc} (\frac{d\bar{x}}{dt} \times \bar{B} - \bar{B} \times \frac{d\bar{x}}{dt})] \quad (۴)$$

در لحظه $t = 0$ بردار حالت یک نوسانگر هماهنگ یک بعدی به شکل $|\psi, 0\rangle = \frac{1}{\sqrt{1+\lambda^2}} (|1\rangle + \lambda e^{i\varphi} |2\rangle)$ است در $t = 0$ در لحظه $t > 0$ متوسط عملگر x کدام است؟ (φ و λ) مقادیر ثابت حقیقی و حالت‌های $|n\rangle$ ویژه بردارهای انرژی با ویژه

www.danosh.com

مقادیر $E_n = (n + \frac{1}{2})\hbar\omega$ است.

$$\frac{\sqrt{2}\lambda}{1+\lambda^2} \sqrt{\frac{\hbar}{m\omega}} \sin(\varphi - \omega t) \quad (۱)$$

$$\frac{\sqrt{2}\lambda}{1+\lambda^2} \sqrt{\frac{\hbar}{m\omega}} \cos(\varphi - \omega t) \quad (۲)$$

$$\frac{\sqrt{2}\lambda}{1+\lambda^2} \sqrt{\frac{\hbar}{m\omega}} \sin(\varphi + \omega t) \quad (۳)$$

$$\frac{\sqrt{2}\lambda}{1+\lambda^2} \sqrt{\frac{\hbar}{m\omega}} \cos(\varphi + \omega t) \quad (۴)$$

۳۲- اگر $K(\bar{x}, t; \bar{x}', t')$ انتشارگر یک سیستم کوانتومی باشد (که $t > t'$)، تابع موج سیستم در لحظه t ، تابع موج سیستم در لحظه t' ، تابع موج سیستم در لحظه t' در کدام رابطه صدق می‌کنند؟

www.danosh.com

$$\psi(\bar{x}, t) = K(\bar{x}, t; \bar{x}', t') \psi(\bar{x}', t') \quad (۱)$$

$$\psi(\bar{x}, t) = \int dt' K(\bar{x}, t; \bar{x}', t') \psi(\bar{x}', t') \quad (۲)$$

$$\psi(\bar{x}, t) = \int d^3x' dt' K(\bar{x}, t; \bar{x}', t') \psi(\bar{x}', t') \quad (۳)$$

$$\psi(\bar{x}, t) = \int d^3x' K(\bar{x}, t; \bar{x}', t') \psi(\bar{x}', t') \quad (۴)$$

۳۳- بردار حالت یک ذره اسپین $\frac{1}{2}$ به شکل $|\alpha\rangle = \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{pmatrix} 1 \\ -i \end{pmatrix}$ است. اگر ذره حول محور y به اندازه $\frac{\pi}{4}$ در جهت مثلثاتی دوران داده شود بردار حالت آن کدام است؟

$$\frac{1}{\sqrt{2}} \begin{pmatrix} i \\ 1 \end{pmatrix} \quad (۱)$$

$$\frac{1}{\sqrt{2}} \begin{pmatrix} -i \\ -1 \end{pmatrix} \quad (۲)$$

$$\frac{e^{i\pi/4}}{\sqrt{2}} \begin{pmatrix} 1 \\ -i \end{pmatrix} \quad (۳)$$

$$\frac{e^{-i\pi/4}}{\sqrt{2}} \begin{pmatrix} 1 \\ -i \end{pmatrix} \quad (۴)$$

۳۴- سیستمی متشکل از دو ذره یکی با اسپین $S_1 = \frac{3}{2}$ و دیگری با اسپین $S_2 = \frac{1}{2}$ با هامیلتونی $H = \alpha \bar{S}_1 \cdot \bar{S}_2$ توصیف می‌شوند

که $\bar{S}_1$ عملگر اسپین ذره اول و $\bar{S}_2$ عملگر اسپین ذره دوم است. ویژه مقادیر این هامیلتونی کدامند؟

$$-2\alpha\hbar^2, \frac{3\alpha\hbar^2}{4} \quad (۱)$$

$$-4\alpha\hbar^2, \frac{3\alpha\hbar^2}{2} \quad (۲)$$

$$3\alpha\hbar^2, \frac{5\alpha\hbar^2}{4} \quad (۳)$$

$$2\alpha\hbar^2, \frac{3\alpha\hbar^2}{4} \quad (۴)$$

۳۵- الکترونی به جرم m و بار $|e|$ تحت تأثیر میدان مغناطیسی یکنواخت و ثابت $\vec{B} = B_0 \hat{z}$ قرار دارد. اگر در لحظه $t = 0$ اسپین در راستای مثبت محور x باشد احتمال آن که در لحظه $t > 0$ اسپین ذره در راستای مثبت محور z باشد کدام است؟

www.danosh.com

$$\left(\omega = \frac{|e|\hbar B_0}{mc}\right)$$

$$\cos^2\left(\frac{\pi}{4} + \frac{\omega t}{2}\right) \quad (۱)$$

$$\cos^2\left(\frac{\pi}{4} + \omega t\right) \quad (۲)$$

$$\sin^2\left(\frac{\pi}{4} + \frac{\omega t}{2}\right) \quad (۳)$$

$$\sin^2\left(\frac{\pi}{4} + \omega t\right) \quad (۴)$$

مکانیک کوانتومی پیشرفته (۱) - زشته فیزیک

www.danosh.com

-۳۶ عملگر دوران در فضای هیلبرت $D(R)$ در کدام یک از خواص زیر صدق نمی‌کند؟ R دورانی حول محور $\hat{n}$ به اندازه‌ی زاویه θ و $\vec{J}$ عملگر ممنتوم زاویه‌ای است.

$$D^{-1}(R) = D(R^{-1}) \quad (۱)$$

$$D^\dagger(R) = D(R) \quad (۲)$$

$$D(R) = e^{-\frac{i}{\hbar} \theta \hat{n} \cdot \vec{J}} \quad (۳)$$

$$D(R_1)D(R_2) = D(R_1 R_2) \quad (۴)$$

www.danosh.com

-۳۷ اگر مؤلفه‌های عملگر ممنتوم زاویه‌ای مداری باشد، حاصل عبارت $L_y e^{\frac{i\pi}{2\hbar} L_y} L_z e^{-\frac{i\pi}{2\hbar} L_y}$ کدام است؟

$$-L_x \quad (۱)$$

$$L_x \quad (۲)$$

$$\frac{1}{\sqrt{2}}(-L_x + L_z) \quad (۳)$$

$$\frac{1}{\sqrt{2}}(-L_x + iL_z) \quad (۴)$$

-۳۸ دو آنسامبل (هنگرد) از ذرات اسپین $\frac{1}{2}$ ، اولی با ماتریس چگالی $\rho_1 = \frac{1}{3} \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix}$ و دومی با ماتریس چگالی

www.danosh.com

 $\rho_2 = \frac{1}{2} \begin{pmatrix} 1 & -1 \\ -1 & 1 \end{pmatrix}$ را در نظر بگیرید. کدام عبارت در مورد این دو آنسامبل درست است؟

(۱) هر دو مخلوط هستند.

(۲) هر دو خالص هستند.

(۳) اولی خالص و دومی مخلوط است.

(۴) اولی مخلوط و دومی خالص است.

-۳۹ کدام عبارت درباره نامساوی بل نادرست است؟

(۱) پیش‌بینی‌های مکانیک کوانتومی با نامساوی‌های بل سازگاری ندارد.

(۲) نامساوی بل از اصل موضعی (locality) انیشتین نتیجه می‌شود.

(۳) برخی آزمایش‌ها مؤید درستی نامساوی‌های بل و برخی دیگر مؤید نقض آنها هستند.

(۴) دقیق‌ترین آزمایش‌ها مؤید آن هستند که همواره نامساوی‌های بل نقض می‌شود.

-۴۰ اگر عملگر تانسوری $\vec{V}$ کروی مرتبه یک با مؤلفه‌های (V_+, V_0, V_-) و $\vec{J}$ عملگر ممنتوم زاویه‌ای باشد کدام عبارت

www.danosh.com نادرست است؟

$$[J_-, V_+] = \sqrt{2} \hbar V_0 \quad (۱)$$

$$[J_+, (\vec{J} \cdot \vec{V})] = \hbar (\vec{J} \cdot \vec{V}) \quad (۲)$$

$$[J_z, (\vec{J} \cdot \vec{V})] = 0 \quad (۳)$$

$$[J_z, V_0] = 0 \quad (۴)$$

www.danosh.com

۴۱ - یک تاس را 5 بار پرتاب می‌کنیم. اگر احتمال آمدن هر یک از خال‌ها 1/6 باشد، احتمال این که دقیقاً 3 بار 6 بیاید چقدر است؟

(۱) 0.003

(۲) 0.03

(۳) 0.05

(۴) 0.5

www.danosh.com

۴۲ - یک دستگاه دو حالتی شامل 10^{23} ذره در نظر بگیرید. هر یک از ذرات این دستگاه می‌توانند در حالتی با انرژی E_+ یا E_- باشند. در

حالتی که نصف ذرات در حالت انرژی E_+ و نصف دیگر در حالت انرژی E_- باشند، تعداد میکروحالت‌های این دستگاه به کدام

یک از اعداد زیر نزدیک‌تر است؟

(۱) $2(10^{23})$ (۲) $2(10^{23})^2$ (۳) $(2)^{10^{23}}$ (۴) $(10^{23})^2$

۴۳ - کدام گزینه آنتروپی یک گاز ایده‌آل متشکل از N ذره هر یک به جرم m را در حالت تعادل در حجم V و دمای T بیان می‌کند؟

$$\frac{5}{2}Nk + Nk \ln \left(\frac{mkT}{2\pi\hbar^2} \right)^{3/2} - Nk \ln \left(\frac{N}{V} \right) \quad (۱)$$

$$\frac{5}{2}Nk + Nk \ln \left(\frac{2\pi\hbar^2}{mkT} \right)^{3/2} - Nk \ln \left(\frac{N}{V} \right) \quad (۲)$$

$$\frac{5}{2}Nk + Nk \ln \left(\frac{mkT}{2\pi\hbar^2} \right)^{3/2} + Nk \ln \left(\frac{N}{V} \right) \quad (۳)$$

$$\frac{5}{2}Nk + Nk \ln \left(\frac{2\pi\hbar^2}{mkT} \right)^{3/2} + Nk \ln \left(\frac{N}{V} \right) \quad (۴)$$

www.danosh.com

۴۴ - یک مول آرگون و یک مول هلیوم که آن‌ها را گاز ایده‌آل فرض می‌کنیم جداگانه در ظرف‌هایی با حجم یکسان وجود دارند. دمای

گاز آرگون 273°K است. اگر دو گاز آنتروپی برابر داشته باشند، دمای گاز هلیوم چقدر باید باشد؟ یک اتم آرگون 18 پروتون و 22

نوترون و یک اتم هلیوم 2 پروتون و 2 نوترون دارد.

(۱) 273°K (۲) 334°K (۳) 2730°K (۴) 3340°K

تست‌های ۴۶-۴۵ دستگاه بسته‌ای متشکل از N موجود میکروسکوپی که هر یک می‌توانند دارای ویژه‌مقادیر انرژی

$\epsilon(n) = nh\nu$, $n = 0, 1, 2, 3, \dots$ باشند، در نظر بگیرید.

۴۵- اگر انرژی کل دستگاه E ($E \gg h\nu$) باشد، در حد ترمودینامیکی لگاریتم تابع چندگانه‌گی دستگاه، $\ln \Omega$ ، کدام است؟

$$\left(\frac{E}{h\nu} + N\right) \ln \left(\frac{E}{h\nu} + N\right) - \frac{E}{h\nu} \ln N - N \ln \frac{E}{h\nu} \quad (۱)$$

$$\left(\frac{E}{h\nu} + N\right) \ln \left(\frac{E}{h\nu} + N\right) - \left(\frac{E}{h\nu} - N\right) \ln N - N \ln \left(\frac{E}{h\nu} - N\right) \quad (۲)$$

$$\left(\frac{E}{h\nu} + N\right) \ln \left(\frac{E}{h\nu} + N\right) - \left(\frac{E}{h\nu} - N\right) \ln \left(\frac{E}{h\nu} - N\right) - N \ln N \quad (۳)$$

$$\left(\frac{E}{h\nu} + N\right) \ln \left(\frac{E}{h\nu} + N\right) - \frac{E}{h\nu} \ln \frac{E}{h\nu} - N \ln N \quad (۴)$$

۴۶- دمای دستگاه چقدر است؟

$$\frac{h\nu}{k} \frac{1}{\ln \left(1 + \frac{Nh\nu}{E}\right)} \quad (۱)$$

$$\frac{h\nu}{k} \frac{1}{\ln \left(\frac{E + Nh\nu}{E - Nh\nu}\right)} \quad (۲)$$

$$\frac{h\nu}{k} \frac{1}{\ln \left(\frac{E}{Nh\nu} + 1\right) + \left(1 - \frac{Nh\nu}{E}\right)} \quad (۳)$$

$$\frac{h\nu}{k} \frac{1}{\ln \left(\frac{E}{Nh\nu} + 1\right) + \left(1 - \frac{Nh\nu}{E - Nh\nu}\right)} \quad (۴)$$

تست‌های ۴۷-۴۹ داریم

$$\int_{\Omega} \prod_{i=1}^n (4\pi r_i^2 dr_i) = \frac{(8\pi R^3)^n}{(3n)!}$$

که $r_i = \sqrt{x_i^2 + y_i^2 + z_i^2}$ و Ω حجم داخل ناحیه‌ای است که در آن $0 \leq \sum_{i=1}^n r_i \leq R$.

اکنون یک گاز فرانسیتی، $\varepsilon = pc$ ، متشکل از N ذره‌ی بدون برهم‌کنش در ظرفی به حجم V در نظر بگیرید به طوری که انرژی کل ذرات گاز داخل ظرف E است.

۴۷ - آنتروپی این دستگاه بسته در حد ترمودینامیکی ($N \gg 1$) چقدر است؟

$$Nk \ln \frac{e^3 E^3 V}{27\pi^2 h^3 c^3 N^3} \quad (۱)$$

$$3Nk \ln \frac{8\pi e^3 E^3 V}{27h^3 c^3 N^3} \quad (۲)$$

$$3Nk \ln \frac{8\pi e^3 E^3 N^3 V}{27h^3 c^3} \quad (۳)$$

$$Nk \ln \frac{e^3 E^3 N^3 V}{27\pi^2 h^3 c^3} \quad (۴)$$

www.danosh.com

۴۸ - انرژی آزاد هلمهولتز این دستگاه کدام است؟

$$NkT \ln \frac{k^3 VT^3}{\pi^2 h^3 c^3} \quad (۱)$$

$$-\frac{1}{2} NkT \ln \frac{k^3 VT^3}{\pi^2 h^3 c^3} \quad (۲)$$

$$-NkT \ln \frac{k^3 VT^3}{\pi^2 h^3 c^3} \quad (۳)$$

$$\frac{1}{2} NkT \ln \frac{k^3 VT^3}{\pi^2 h^3 c^3} \quad (۴)$$

www.danosh.com

۴۹ - کدام گزینه معادله حالت، پتانسیل شیمیایی و ظرفیت گرمایی در حجم ثابت این دستگاه را بیان می‌کند؟

$$2PV = NkT, \quad \mu = -\frac{kT}{2} \ln \frac{k^3 VT^3}{\pi^2 h^3 c^3}, \quad C_V = 3Nk \quad (۱)$$

$$PV = NkT, \quad \mu = -kT \ln \frac{k^3 VT^3}{\pi^2 h^3 c^3}, \quad C_V = 3Nk \quad (۲)$$

$$PV = NkT, \quad \mu = kT \ln \frac{k^3 VT^3}{\pi^2 h^3 c^3}, \quad C_V = \frac{3}{2} Nk \quad (۳)$$

$$2PV = NkT, \quad \mu = \frac{kT}{2} \ln \frac{k^3 VT^3}{\pi^2 h^3 c^3}, \quad C_V = \frac{3}{2} Nk \quad (۴)$$

تست‌های ۵۲-۵۰ یک جامد پارامغناطیس متشکل از N گشتاور دوقطبی مغناطیسی هر یک به اندازه $\vec{\mu}$ در مجاورت با منبعی به دمای T در نظر بگیرید. در حضور میدان مغناطیسی یکنواخت $\vec{B} = B\hat{k}$ دوقطبی‌های مغناطیسی می‌توانند در راستاهای مختلف نسبت به $\vec{B}$ قرار گیرند به طوری که θ زاویه‌ی بین راستای دوقطبی و $\vec{B}$ می‌تواند مقادیر پیوسته‌ای را اختیار کند.

۵۰- تابع پارش این دستگاه ترمودینامیکی کدام است؟

$$\left(\frac{4\pi kT}{\mu B} \tanh \frac{\mu B}{kT}\right)^N \quad (۱)$$

$$\left(2\pi \sinh \frac{\mu B}{kT}\right)^N \quad (۲)$$

$$\left(2\pi \tanh \frac{\mu B}{kT}\right)^N \quad (۳)$$

$$\left(\frac{4\pi kT}{\mu B} \sinh \frac{\mu B}{kT}\right)^N \quad (۴)$$

www.danosh.com

۵۱- در دماهای بالا، $kT \gg \mu B$ ، مغناطش متوسط این جامد چقدر است؟

$$\frac{2N\mu^2 B}{3kT} \quad (۱)$$

$$\frac{N\mu^2 B}{3kT} \quad (۲)$$

$$N\mu \tanh \frac{\mu B}{kT} \quad (۳)$$

$$2N\mu \tanh \frac{\mu B}{kT} \quad (۴)$$

۵۲- احتمال این که یک دو قطبی مغناطیسی در دمای T عمود بر راستای میدان مغناطیسی قرار گیرد چقدر است؟

$$0 \quad (۱)$$

$$\frac{1}{2\pi} \frac{\mu B/kT}{e^{\mu B/kT} + e^{-\mu B/kT}} \quad (۲)$$

$$\frac{1}{2\pi} \frac{1}{e^{\mu B/kT} + e^{-\mu B/kT}} \quad (۳)$$

$$\frac{1}{2\pi} \frac{\mu B/kT}{e^{\mu B/kT} - e^{-\mu B/kT}} \quad (۴)$$

تست‌های ۵۳-۵۴ تابع پارش درشت‌بندادی (Grand Canonical) یک دستگاه ترمودینامیکی به حجم V در دمای T

$$D(z, V, T) = e^{zVf(T)} \quad \text{است که } z = e^{\mu/kT}$$

۵۳ - آنتروپی این دستگاه کدام است؟

$$-\frac{\mu N}{T} + e^{\mu/kT} V k (f(T) + T f'(T)) \quad (۱)$$

$$\frac{\mu N}{T} + e^{\mu/kT} V k f(T) \quad (۲)$$

$$-\frac{\mu N}{T} + e^{\mu/kT} V k f(T) \quad (۳)$$

$$\frac{\mu N}{T} + e^{\mu/kT} V k (f(T) - T f'(T)) \quad (۴)$$

۵۴ - اگر $f(T) \propto T^3$ ، نسبت $\frac{C_P}{C_V}$ چقدر است؟

$$\frac{7}{5} \quad (۱)$$

$$\frac{4}{3} \quad (۲)$$

$$\frac{5}{3} \quad (۳)$$

$$\frac{3}{2} \quad (۴)$$

تست‌های ۵۵-۵۶ الکترونی با گشاور دوقطبی مغناطیسی $\mu_B = \frac{|e|\hbar}{2mc}$ در میدان مغناطیسی یکنواخت $\vec{B} = B \hat{i}$ و در مجاورت با منبعی به دمای T در نظر بگیرید.

۵۵ - ماتریس چگالی در پایه‌ای که $\hat{S}_z$ قطری است کدام است؟

$$\frac{1}{e^{\frac{\mu_B B}{kT}} + e^{-\frac{\mu_B B}{kT}}} \begin{pmatrix} \frac{\mu_B B}{kT} & 0 \\ 0 & -\frac{\mu_B B}{kT} \end{pmatrix} \quad (۱)$$

$$\frac{1}{2} \begin{pmatrix} 1 & -2 \tanh \frac{\mu_B B}{kT} \\ -2 \tanh \frac{\mu_B B}{kT} & 1 \end{pmatrix} \quad (۲)$$

$$\frac{1}{2} \begin{pmatrix} 1 & -\tanh \frac{\mu_B B}{kT} \\ -\tanh \frac{\mu_B B}{kT} & 1 \end{pmatrix} \quad (۳)$$

$$\frac{1}{e^{\frac{\mu_B B}{kT}} + e^{-\frac{\mu_B B}{kT}}} \begin{pmatrix} \frac{\mu_B B}{kT} & 0 \\ 0 & -\frac{\mu_B B}{kT} \end{pmatrix} \quad (۴)$$

۵۶ - میانگین آنسامبل $\langle \hat{S}_y \hat{S}_z \rangle$ برابر است با:

$$-i \frac{\hbar^2}{4} \tanh \frac{\mu_B B}{kT} \quad (۱)$$

$$-\frac{\hbar^2}{2} \tanh \frac{\mu_B B}{kT} \quad (۲)$$

$$-i \frac{\hbar^2}{2} \tanh \frac{\mu_B B}{kT} \quad (۳)$$

$$0 \quad (۴)$$

www.danosh.com

۵۷ - کدام گزینه نشان دهنده‌ی عناصر ماتریس چگالی یک ذره‌ی آزاد در بازه‌ی $0 \leq x \leq L$ در مجاورت با منبعی به دمای T در نمایشپایه‌های فضای مکان، $\langle x' | \rho | x'' \rangle$ ، است؟

$$\frac{1}{L} \exp \left[\frac{2mkT}{\hbar^2} \frac{d^2}{dx'^2} \right] \delta \left(\frac{1}{L} (x' - x'') \right) \quad (۱)$$

$$\frac{1}{L} \exp \left[\frac{\hbar^2}{2mkT} \frac{d^2}{dx'^2} \right] \delta \left(\frac{1}{L} (x' - x'') \right) \quad (۲)$$

$$\frac{1}{L} \exp \left[-\frac{\hbar^2}{2mkT} (x' - x'')^2 \right] \quad (۳)$$

$$\frac{1}{L} \exp \left[-\frac{mkT}{2\hbar^2} (x' - x'')^2 \right] \quad (۴)$$

www.danosh.com

تست‌های ۶۰-۵۸ برای یک گاز ایده‌آل احتمال این که در دمای T تندی ذره‌ای به جرم m بین v و $v + dv$ باشد $P(v)dv$ است که

$$P(v) = \left(\frac{m}{2\pi kT} \right)^{3/2} v^2 e^{-\frac{mv^2}{2kT}}$$

۵۸ - اگر در دیواره‌ی ظرفی به حجم V که حاوی N ذره گاز هر یک به جرم m در دمای T است روزنه‌ی کوچکی به مساحت a ایجاد

کنیم ذرات گاز به بیرون نشت می‌کنند. آهنگ نشت ذرات از این روزنه چقدر است؟

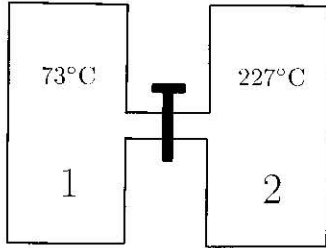
$$\frac{Na}{V} \sqrt{\frac{2\pi kT}{m}} \quad (۱)$$

$$\frac{Na}{V} \sqrt{\frac{kT}{2\pi m}} \quad (۲)$$

$$\frac{Na}{V} \sqrt{\frac{kT}{8m}} \quad (۳)$$

$$\frac{Na}{V} \sqrt{\frac{3kT}{16m}} \quad (۴)$$

۵۹. دو ظرف با حجم‌های یکسان مطابق شکل از گازهای ایده آل یکسانی پر شده‌اند و به وسیله لوله‌ی باریکی که شیری در آن تعبیه شده به هم متصل اند. ظرف‌ها در دمای ثابت $T_1 = 73^\circ\text{C}$ و $T_2 = 227^\circ\text{C}$ نگه داشته شده‌اند. نسبت فشار ظرف 2 به ظرف 1 چقدر باشد تا پس از باز شدن شیر آهنگ نشت گاز از یک ظرف به ظرف دیگر برای دو ظرف یکسان باشد. از برخورد بین ذرات گاز در داخل لوله صرف نظر کنید.

(۱) 0.83

(۲) 1

(۳) 1.2

(۴) 1.4

www.danosh.com

۶۰. یک بالون کروی شکل به قطر 10 m در ارتفاع 30000 m از سطح زمین در نظر بگیرید. این بالون از گاز هلیوم که آن را گاز ایده آل فرض می‌کنیم پر شده و فشار داخل آن 10^{-2} atm است. دما در ارتفاع فوق 50°C - است. پلاستیکی که بالون از آن ساخته شده روزنه‌های ریزی دارد که گاز می‌تواند از آن نشت کند. قطر هر روزنه 0.01 mm است. اگر یک درصد از ذرات گاز در مدت یک ساعت به بیرون نشت کند مرتبه‌ی بزرگی تعداد روزنه‌ها در واحد سطح چقدر است؟

(۱) 1

(۲) 10

(۳) 10^2 (۴) 10^3

کلید آزمون دوره های فراگیر **کارشناسی ارشد** دانشگاه پیام نور

نام رشته امتحانی	کد رشته امتحانی
فیزیک	52

شماره سوال	گزینه صحیح	شماره سوال	گزینه صحیح	شماره سوال	گزینه صحیح	شماره سوال	گزینه صحیح
1	3	26	2	51	2	76	
2	2	27	3	52	4	77	
3	2	28	3	53	1	78	
4	1	29	1	54	2	79	
5	4	30	4	55	3	80	
6	3	31	2	56	1	81	
7	4	32	4	57	4	82	
8	1	33	3	58	2	83	
9	2	34	1	59	3	84	
10	1	35	1	60	3	85	
11	4	36	2	61		86	
12	3	37	1	62		87	
13	1	38	4	63		88	
14	3	39	3	64		89	
15	1	40	2	65		90	
16	2	41	2	66		91	
17	3	42	3	67		92	
18	1	43	1	68		93	
19	4	44	3	69		94	
20	2	45	4	70		95	
21	4	46	1	71		96	
22	1	47	1	72		97	
23	2	48	3	73		98	
24	3	49	2	74		99	
25	4	50	4	75		100	

شماره سوال	گزینه صحیح
101	
102	
103	
104	
105	
106	
107	
108	
109	
110	
111	
112	
113	
114	
115	
116	
117	
118	
119	
120	

بازگشت

www.danosh.com

1- مقتضی است فایل (دفترچه) هائی را که از وبلاگ <http://www.dedi.blogfa.com> و در آینده پس از راه اندازی وب سایت اصلی www.danosh.com دانلود می نمائید ، در جائی دیگر برای دانلود سایرین آپلود نکنید و دیگران را به این وبلاگ یا وب سایت هدایت نمائید .

این کار شما قانوناً، شرعاً، عرفاً، وجداناً، اخلاقاً، یا بنا بر هر اصول انسانی که شما اعتقاد دارید ، جایز نمی باشد و نکوهیده است .

2- هیچ وب سایت یا وبلاگ ، همچنین شخصیت حقیقی یا حقوقی ؛ ضمن رعایت شرط بالا ، حق فروش این سوالات را چه به صورت فروش اینترنتی ، ارسال به پست الکترونیک افراد ، ارسال پستی این آثار در قالب محتوای الکترونیکی و یا چاپ و پرینت شده ، یا هر شکل دیگری را ندارد . تمام حقوق مادی و معنوی این آثار متعلق به این وب سایت می باشد .

3- دانلود کننده اثر تنها مجاز به پرینت یا چاپ آن جهت استفاده شخصی خود می باشد ، و حق تکثیر آن به هر صورتی (فتوکپی ، زبراکس ، ...) جهت استفاده دیگران را ندارد .

4- بدست آورنده این اثر (آثار) حق یا اجازه هیچگونه دخل و تصرف یا تغییر محتوی چه به صورت برداشتن علامت و نشان وب سایت (Watermark , Signature, Digital ID, ... Header & Footer) ، کاستن از صفحات اثر یا افزودن به آن ، تغییر حجم و الحاق فایل ضمیمه به آن ، تغییر فرمت یا شکل فایل ، تغییر در وضوح و کیفیت ، افزودن آدرس وبلاگ یا وب سایت ،... یا به هر نحوی از انحاء را ندارد .

5- نقض هر کدام از موارد یاد شده طبق ماده 62 قانون تجارت الکترونیکی (مصوب سال 1382) قابل پی گیری می باشد .

6- چنانچه با مورد یا مواردی برخلاف یا متناقض با موارد بالا برخورد نمودید ، خواهشمند است مراتب را به وبلاگ یا وب سایت فوق الذکر اطلاع دهید .

<http://www.dedi.blogfa.com>